

Protokoll från funktionsrättsrådet den 4 februari 2026

Datum Onsdagen den 4 februari 2026

Plats och tid Lövsalen, plan 2, Sundbybergs stadshus, den 4 februari 2026, 15:00- 17:11

Ledamöter

Annika Zetterlund (M)
Kerstin Ljunggren (L)
Ann-Sofie Sandberg (C)
Elisabeth Bergman (MP) ersätter Veronica Kallander (V) ordf.
Yvonne Björkman (DHR)
Seppo Poutanen (HL)
Anders Agnefalk (HRF) deltar på distans
Walle Söderholm (SRF) deltar på distans
Susanne Eldin (Attention)

Ersättare

Övriga

Annie Olsson, sektorn för ledning och samordning
Mirjam Chahed, sektorn för ledning och samordning
Jessica Creutzer Sternö, sektorn för samhällsbyggnad
Anders Andersson, sektorn för lärande och bildning
Carl-Johan Swärd, sektorn för välfärd och omsorg
Karin Gagner, sektorn för välfärd och omsorg
Jenny Sköld, sektorn för välfärd och omsorg
Kerstin Trägårdh, sektorn för välfärd och omsorg
Fredrik Bergengård, sektorn för ledning och samordning
Therese Eriksson, sektorn för ledning och samordning
Ida Björkegren, sektorn för ledning och samordning
Malin Hansson, sektorn för ledning och samordning
Joel Christoffersson, sektorn för ledning och samordning
Dalina Sellin, praktikant, sektorn för ledning och samordning
Victoria Hedenberg Hansson, praktikant, sektorn för ledning och samordning

Plats och tid för justering Stadshuset, Östra Madenvägen 4, Hallonbergen, måndagen den 16 februari 2026

Underskrifter Sekreterare

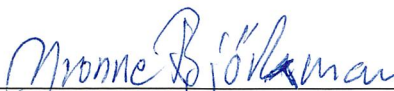

Annie Olsson

Paragraf 1-12

Ordförande

Elisabeth Bergman (MP)

Justerare

Yvonne Björkman (DHR)

§ 4 Föregående protokoll den 12 mars 2025

Protokollet läggs till handlingarna.

§ 5 Rapport från organisationerna**Yvonne Björkman (DHR)**

Det är valår, och DHR driver frågor om fysisk tillgänglighet, hemtjänst och assistans på både nationell och regional nivå. Nu arbetar föreningen mycket med frågor om krisberedskap. Staden behöver jobba mer med det, hela befolkningen behöver inkluderas i detta. Det funkar inte att tänka att grannar eller släktingar ska kunna hjälpa den som är funktionsnedsatt. DHR fortsätter att prata om detta i staden och med politiken.

Seppo Poutanen (HL)

Under Hjärtemånaden i år fokuserar HL på frågan om blodtryck. HL anordnar hjärtmånaden i samarbete med Apoteket AB, och det kan kanske göra att föreningen får nya medlemmar. Under alla hjärtans dag anordnar vi flera publika aktiviteter. Det planeras en föreläsning på Solna bibliotek om diet. I slutet av maj kommer en ny syn- och hörselinstruktur med inriktning på vård. Föreningen håller till på Västra vägen i Solna, och heter fortfarande Solna-Sundbyberg. I vår planeras mycket aktiviteter. Till våren brukar föreningen alltid göra en utflykt, och i år går den till Sigtuna stiftelse som får berätta om sin verksamhet. Årsmötet var den 21 februari.

Susanne Eldin (Attention)

Förr fanns en lokal förening för Solna och Sundbyberg. På mötet med lokalföreningen i Stockholm ska det göras en intressekoll för att starta en lokalförening här igen. Den 7 mars ska Attention delta i en mäsas på Kulturcentrum i Hallonbergen för funktionsnedsatta barn. Föreningen letar efter material som vi kan ha med oss på mässan. Susanne ställer frågan om det finns möjlighet att finnas med på föreningslistan med alla föreningsnamn. Yvonne Björkman (DHR) svarar att Susanne borde ringa till kultur- och fritidsförvaltningen och fråga.

Walle Söderholm (SRF)

SRF Solna-Sundbyberg har årsmöte 7 mars. Det är glädjande att syn- och hörselinstruktören i Solna är i gång. Arbetet gör att människor med dålig syn får en annan livskvalitet, och det känns verkligen lovande. SRF hoppas att Sundbyberg också ordnar med detta.

Anders Agnefalk (HRF)

HRF har två aktiviteter inplanerade, och en är imorgon. Det är en person som skriver en bok om tinnitus, och föreningen ska få information från henne i det lokala distriktet. Nästa onsdag kommer syn- och hörselinstruktören och pratar med föreningen tillsammans med lokalföreningen i Stockholm. Förmodligen blir det lite mer aktiviteter fram mot våren. Den 25 februari ska HRF planera fler aktiviteter.

Kerstin Ljunggren (L) kommenterar att det skär i henne varje gång det kommer upp att vi inte har någon syn- och hörselinstruktör. Den förra instruktören i Sundbyberg gick runt i hemmen och kunde ta fram förebyggande insatser när man börjat se och höra lite sämre.

Seppo Poutanen (HL) kommenterar att han håller med, att det finns oerhört stora okunskaper. Det finns privata aktörer på marknaden som säljer hörapparater för 30 000 kr, och skillnaderna kan vara oerhörda. På grund av okunskapen hade det varit bra med en instruktör i Sundbyberg.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kerstin Ljunggren (L) svarar att man kan få hjälp på våra träffpunkter, men det finns inte möjlighet att ge service i hemmen. Ann-Sofie Sandberg (C) säger att hon kommer att framföra detta i äldrenämnden, och att det är viktigt att det finns i Sundbyberg.

Susanne Eldin (Attention) frågar om arbetsterapeuter kan ta hand om personer i hemmet.

Anders Agnefalk (HRF) säger att föreningen ska försöka jobba för att hemtjänstpersonalen ska få utbildning gällande omsorg av personer med hörselnedsättningar, exempelvis byte av hörapparaters batterier eller att komma till hörselvård om det krånglar. Anders säger också att de försöker få till att man i första hand vänder sig till hörselvården, då behöver man bara betala 600 kronor per hörapparat. Att gå direkt till hörselföretagen blir väldigt dyrt för ungefär samma produkt.

Elisabeth Bergman (MP) kommenterar att det för hennes pappa var problematiskt när han inte hade hörapparat, att inte kunna prata i telefon till exempel. Idag har han en fungerande hörapparat, och det är verkligen en social fråga.

§ 6 Rapport från sektorerna

Sektorn för lärande och bildning, Anders Andersson

Nästa tema är lärande och bildning. Alla chefer kommer förhoppningsvis till rådet. Cheferna för grundskola, grundsärskola och gymnasium, förskola, barn- och elevhälsa och administrativ chef.

Sektorn för kultur och fritid, Martin Petéus

Martin har skickat ut en inbjudan till samtliga organisationer med förfrågan om ni har ungdomsorganisationer som hör till er organisation. Den 7 mars är det öppet hus på fritidsgården i Hallonbergen med fritidsfunk. Evenemanget är för unga mellan 13 och 25 år. Susanne och Jerker har tackat ja till evenemanget. LSS och bistånd kommer att vara där, och även föräldrastödjare. Evenemanget är på Kulturcentrum kl. 13-17. Vidarebefordra gärna detta, vi vill att så många som kommer. Förhoppningsvis blir det ett årligen återkommande evenemang. Sektorn anordnar även Funkify på måndagar för barn med stödbehov. Biblioteket är då öppet med anpassade verksamheter och aktiviteter. Den 16 september när kultur- och fritid har temat kommer funktionsrättsrådets sammanträde vara på det nya kulturhuset i Ursvik.

Annie Olsson kommenterar att sammanträden tyvärr inte ska hållas utanför stadshuset, men att rådet kan besöka kulturhuset vid annat tillfälle.

Martin Petéus svarar att det är intressant för sektorn att få veta när rådet kan komma och besöka kulturhuset.

Anders Agnefalk (HRF) undrar om Martin hört något från Unga hörselskadade, då han skickat vidare mejlet till dem.

Martin Petéus svarar att han inte hört något ännu, och undrar om det finns möjlighet att få en kontaktperson. Sektorn håller på att skriva ihop programmet just nu.

Yvonne Björkman (DHR) kommenterar de skickat vidare mejlet till Unga rörelsehindrade, och att en annan organisation som kan vara viktig att bjuda in är FUB. Det finns ingen egen organisation för dem i Sundbyberg, men medlemmar som bor i Sundbyberg. Det är en föräldraorganisation för föräldrar till ungdomar med funktionsnedsättning.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Walle Söderholm (SRF) tackar Martin för det fina jobb han gjort för barn och unga.

Sektorn för samhällsbyggnad, Jessica Creutzer Sternö

Sektorn för samhällsbyggnad är i slutskedet för årsplaneringen. Sektorn behöver omhänderta kommunfullmäktiges mål, bland annat genom att säkerställa tillgänglighet på uteserveringar. Det som också behövs är att skapa rutiner för regelefterlevnad, och rutiner för att säkerställa tillgänglighet vid tillstånd. Sundbyberg har även ett nytt naturreservat, Rissne ängars naturreservat.

Sektorn för välfärd och omsorg, Carl-Johan Swärd, Jenny Sköld och Kerstin Trägårdh

Carl-Johan Swärd berättar angående frågan om syn- och hörselinstruktör att det inte finns planer på att införa det. I första hand är det en politisk fråga, och inget som sektorn kan besluta. Det är inte enbart en äldrefråga. Frågan är om det ska ligga på äldreomsorgen eller inte, om det ligger hos äldreomsorgen är det bara äldre som får tillgång till tjänsten.

Mirjam Chahed berättar att sektorn fått en fråga från Susanne Eldin (Attention) om hur kommunen arbetar med stöd till barn med NPF, inklusive frågor om målgrupper och rätt insats.

Jenny Sköld berättar att alla med NPF-diagnoser inte omfattas av LSS. De som omfattas är personer med intellektuella funktionsnedsättningar. ADHD ingår exempelvis inte. Samarbetsorganisation. Har man en funktionsnedsättning har man möjlighet att få stöd på andra sätt. Socialtjänstlagen har det största omhändertagandet. Det finns en samarbetsorganisation som möjliggör detta samarbete.

Kerstin Trägårdh berättar vidare att det ofta är personer med ADHD som har de här diagnoserna, och autism finns såklart ofta bland de här grupperna. Susanne har skickat en rapport till sektorn om ungdomar med NPF-diagnoser som blir placerade i HVB- eller SiS-hem och är inblandade i gängkriminalitet. Tyvärr finns det representation i LVU av personer som inte kvalar in hos LSS. Det finns några få exempel där man efter LVU-insats också en fått LSS-insats. En uppväxt med våld och trauma kan ge uttryck i stökigt beteende, vilket kan leda till HVB-placering. Detta är en utmanande målgrupp i hela Sverige. Inom HVB finns det exempelvis en smittorisk.

Susanne Eldin (Attention) kommenterar att hon tog upp frågan för att barn blir stökiga på grund av att de inte får hjälp i skolan. Det är lätt att de blir uppfångade av de här grupperna, blir rekryterade till gäng exempelvis. Jenny Sköld svarar att det finns en problematik, och att Sundbyberg behöver jobba förebyggande i nära samarbete med exempelvis socialtjänsten och kommunicera var är stöden är allra bäst. Kerstin Trägårdh tillägger att det pågår jättemycket samarbete med skolan, då angående enskilda elever. Sundbyberg är med i ett regionalt samarbete kring BUS, barn i behov av särskilt stöd. Där ingår även BUP, som Sundbyberg inte har, men som exempelvis Järva har.

Susanne Eldin (Attention) kommenterar att personer med tourettes ingår ju i föreningens målgrupp, och det blir lätt konflikter. Tourettes går inte att behandla bort med de metoder som finns idag. Jenny Sköld svarar att de insatser som finns inom LSS ingår inte i de här grupperna, men att man behöver prata om hjälp och stöd oavsett vilket lagrum det tillhör. Susanne

Eldin kommenterar att problemet är att de insatser som finns förvärrar beteendet, man behöver i stället förebygga det. Kerstin Trägårdh kommenterar att man ser att kompetenserna har ökat bland socionomer och socialpedagoger den senaste tiden. Susanne Eldin, Jenny Sköld och Kerstin Trägårdh kommer sedan överens om att prata vidare separat.

Yvonne Björkman (DHR) kommenterar att det är viktigt att socialtjänsten kan hjälpa till, då personer kanske behöver hjälp med att skapa en struktur. Då kan en socialtjänst inte vara fyrkantig. Kerstin Trägårdh svarar att det är just det som är jobbet, att hitta de bakomliggande orsakerna. Yvonne Björkman instämmer och säger att man kanske har fått en utredning, men så visar det sig inte stämma.

Susanne Eldin (Attention) kommenterar att vården behöver kunna skilja på trauma och funktionshinder. Man kan inte matcha insatser om man inte hittar orsaken. Kerstin Trägårdh svarar att det ingår i det viktiga samarbetet med BUP. Enskilda socialsekreterare har endast kompetens att se att något behöver utredas.

§ 7 Rapport från Arbetsgruppen för fysisk tillgänglighet

Mirjam Chahed, sektorn för ledning och samordning

Arbetsgruppen för fysisk tillgänglighet (AFT) pratade om riktlinjer för gatuplanering med Emelie Lindberg Fagerlund. Hon lyfte behovet av bättre samordning, och arbetet med klimatanpassning. På vissa platser, särskilt Sturegatan, finns utmaningar gällande tillgänglighet.

Yvonne Björkman (DHR) tillägger att hela centrala Sundbyberg kommer att förändras. Det är viktigt att tänka på tillgängligheten inte bara angående hur det ska bli, men även under tiden som man genomför förändringar. Man ska kunna vistas på platsen vare sig man är äldre eller yngre, cyklar eller har rullstol.

Jessica Creutzer Sternö kommenterar att riktlinjerna utgör ett övergripande dokument som skapats för att vi ska kunna testa oss fram så att det blir så bra som möjligt. På Vasagatan finns en gågata som testats fram i flera steg så att den är tillgänglig.

Mirjam berättar vidare att Annie Olsson pratade om tillgängliga vallokaler. AFT hade en dialog kring tillgängliga val och att säkerställa rösträtten för alla. Det som togs upp var bland annat skyltning i vallokaler, utbildning för röstmottagare och parkeringsplatser.

Yvonne Björkman (DHR) tillägger att staden de senaste mandatperioderna har jobbat med frågan tillsammans med funktionshinderorganisationer. Staden har tagit till sig det som ändå blivit fel vid framtida val. Det är bra för valhandläggarna att ta del av den kunskapen.

Anders Agnefalk (HRF) kommenterar att hörselslingor skulle behövas i vallokalerna.

§ 8 Justering av beredning

Mirjam Chahed, sektorn för ledning och samordning

Mirjam Chahed lägger fram ett förslag som innebär en stoppdag för rådet för att skicka in frågor och förslag på tema. Fram till stoppdagen kan

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

representanterna lämna förslag på teman. Anledningen att justeringen föreslås är att det ska bli en strukturerad dialog, och ge sektorn tid att förbereda svar. Tanken är att de som representerar organisationerna skickar in frågor och inspel fyra veckor innan sammanträde. Nuvarande deadline för att skicka in frågor till sammanträdet tas därmed bort. Detta tar självklart inte bort möjligheten att ställa frågor vid sammanträdet.

Susanne Eldin (Attention) kommenterar att protokollen skickats ut lite sent ibland, i samband med kallelsen, och att det kan vara svårt att hinna skicka in frågor. Mirjam Chahed svarar att frågorna ska ställas fyra veckor innan mötet för att strukturera upp. Annie Olsson säger att hon kan skicka ut årshjulet så att rådet vet vilken sektor som har temat.

§ 9 Justering av sammanträdestider

Mirjam Chahed, sektorn för ledning och samordning

Förslaget är att mötena för september och november flyttas fram. De nya datumen är då den 30 september och den 9 december.

Yvonne Björkman (DHR) frågar vilka de förra datumen var. Mirjam Chahed svarar att de förra datumen var den 16 september och den 18 november. Annie Olsson föreslår att hon kan skicka ut de nya mötestiderna igen tillsammans med årshjulet.

Anders Agnefalk (HRF) undrar om man inte skicka ut inbjudan till alla möten under året på en gång. Annie Olsson svarar ja.

§ 10 Tema – sektorn för välfärd och omsorg

Mirjam Chahed, Handslaget

Handslaget är ett politiskt beslutat dokument. Det konkretiserar hur man jobbar med frågorna som också behandlas i rådet. Några nya deltagare kanske får möjlighet att revidera handslaget vid nästa tillfälle. Handslaget ska förverkliga visionen om tillgänglighet och delaktighet för alla stadens invånare. Alla personer ska vara med och skickliggöra oss. Arbetet innebär också ett arbete mot diskriminering, åtgärder av befintliga tillgänglighetsbrister, så att vi kan skapa staden för alla. Det behövs individuella lösningar på mer komplexa utmaningar så att alla får ta del av staden på lika villkor. Något som inte alla känner till angående att motverka diskriminering är att risken för diskriminering kan förstärkas om man också tillhör en annan grupp som diskrimineras. Staden jobbar också utifrån många rättsliga och internationella grunder. Det är mycket lagstiftning som gör att vi kan arbeta strukturerat, som diskrimineringslagen.

Yvonne Björkman (DHR) lägger till att Agenda 2030 också är en utgångspunkt. Mirjam Chahed bekräftar detta.

Mirjam Chahed berättar vidare att sektorn jobbar på uppdrag av politiken, som utbildningsmål, aktiviteter och åtgärder som man kan göra för att jobba mot mål och budget. Arbetet med Handslaget ska utgå från ett invånarperspektiv. Man ska ta upp strategier för invånares behov och förutsättningar och jobbar med inkludering. Sektorn ser de här tillfällena som en tillgång, och får även berätta vad vi har tänkt och hur det har blivit. Nytt för i år är att förvaltningsstaben inkluderat arbetet med Handslaget i uppföljningens ordinarie process. Alla nämnder och bolag fått uppdrag att redovisa hur vi jobbar med funktionsrättsfrågorna. Tidigare har man årligen

rapporterat till rådet, men så här får fler kännedom om handslaget och se hur arbetet bedrivs ute i verksamheterna. Då kan staden också få till en kartläggning. I handslaget finns sex olika utvecklingsområden. De är ökad kunskap om tillgänglighet och bemötande, rätten till ett självständigt liv, arbete, sysselsättning och ekonomisk trygghet, information och kommunikation, den fysiska planeringen och en utvecklande fritid.

Therese Eriksson, hållbarhetsstrateg brottsförebyggande arbete

Therese Eriksson berättar om stadens brottsförebyggande arbete. Lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete syftar till att kommuner ska börja jobba mer kunskapsbaserat, men också mer systematiskt. Kommunen ska inrätta ett forum där frågorna hanteras bestående av tjänstepersoner med ledande befattning. Det ska också finnas en samordningsfunktion, och den arbetar Therese med på 100 procent. Sundbybergs stad ska upprätta en lägesbild och besluta om en åtgärdsplan, samt följa upp arbetet. Staden ska också bidra till att information om brottsförebyggande finns tillgänglig.

Lägesbilden, programmet och åtgärdsplanen för det brottsförebyggande arbetet är de styrdokument som reglerar hur staden ska organisera sig för att nå bästa möjliga resultat. Organisationsstrukturen för det brottsförebyggande arbetet är kommunstyrelsen, en styrgrupp för brottsförebyggande och en beredningsgrupp för brottsförebyggande där alla frågor ska behandlas för att sen gå upp i styrgruppen för beslut. Det frågor som behandlas är bland annat ANDTS (alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel), ett av de problemområden som växer och är grund för mycket av den andra brottsligheten. En annan fråga är kriminalitet hos barn och unga samt vuxna, där man på regional nivå pratar mycket om avhopp. Andra frågor är våld i nära relation, ekonomisk brottslighet, eller välfärdsbrottslighet som det också kan benämnas, och situationell prevention som innebär att åtgärda och förebygga problem på en plats. Alltså hur man bygger och utvecklar staden för att det inte ska uppstå brottslighet.

Yvonne Björkman (DHR) kommenterar att hon jobbar mycket med frågan våld i nära relation. Det är viktigt att kommunen tänker utifrån om det exempelvis är en kvinna med funktionsnedsättning och har assistans som behöver skyddat boende. Det kanske aldrig sker i kommunen, men det kan ske. Therese Eriksson svarar att det finns en väldigt duktig utvecklingsledare området. Yvonne frågar om personen hör till organisationsstrukturen på något sätt, och Therese svarar ja. Yvonne kommenterar att det är bra då man inte velat se dessa perspektiv tidigare.

Therese Eriksson berättar vidare att Hallonbergsliftet och arbetet med andra utsatta områden också ingår i arbetet. Staden behöver jobba mycket mer kunskapsbaserat, och kan inte göra detta själva utan behöver göra det mer tillsammans. Oavsett om det är en särskild målgrupp som personer med funktionsnedsättning behöver man titta på riskfaktorer. Det bero på att det är en särskilt sårbar grupp. Arbetet med social prevention handlar mer om att ändra personers benägenhet att begå brott. God hälsa och goda relationer mellan föräldrar och barn är saker som sänker riskerna. En framtidsplanering för det brottsförebyggande arbetet är att staden kommer att arbeta med brottsförebyggande arbete för barn och unga med funktionsnedsättning. Sektorn håller i trygghetsvandringar, dit rådet ska få bli inbjudna fler gånger. Nu ska det hållas en trygghetsvandring i Hallonbergen. Det görs undersökningar med målgrupperna i fokus. Det handlar om skolenkäter och andra trygghetsundersökningar, vi ska försöka se om vi kan lägga till något för att få in perspektivet funktionsnedsättningar.

Nationellt pågår det mycket insatser. Brottsofferjouren har haft ett projekt om vad det innebär att vara brottsutsatt med funktionsnedsättning. Man behöver bli bättre på att hantera de problemen som uppstår där, utöver att polisen hanterar brotten. Det pratas också mycket om barn och unga med normbrytande beteende och gängkriminalitet. Det finns problem med barn som vistas på platser där gängen vistas, och att gängen snappar upp dem. Har man en funktionsnedsättning eller ett normbrytande beteende blir man lättare en som gängen kan ta. Regionen upplever inte alltid att man har ett brottsförebyggande arbete på det området.

Seppo Poutanen (HL) berättar att han har en god vän som jobbar som lärare till funktionsnedsatta elever, bland annat en kille från Rissne. Seppo säger att det är så hemskt, för föräldrarna bryr sig inte om sitt barn. Vänner är rädd att killen hamnar i gängens klor. Föräldraansvaret finns inte någonstans. Det är så tufft, föräldraansvaret måste tas upp, eller så får man omhänderta barnen. Man måste göra något konkret, inte bara utreda. Therese Eriksson svarar att vi inte bara kan skylla på varandra, det är många lagstiftningar som behöver beaktas. Numera har socialtjänsten en skyldighet att uppge till polisen om man misstänker brott.

Yvonne Björkman (DHR) påpekar att det inte funkar att delta på trygghetsvandringarna på vintern när man är rullstolsburen. Therese Eriksson tackar för kommentaren och berättar att man hittills har tänkt att man ska gå när det är lite mörkt. Seppo Poutanen kommenterar att nattvandringen i Rissne var lärorik.

Susanne Eldin (Attention) frågar om staden brukar använda brukarrevision för att få reda på vilka behov som finns, alltså hur alla medborgare upplever de tjänster som finns. Therese Eriksson svarar att det inte infaller i uppdraget. Den statistik som finns används, och det är inte brukarundersökningar på det sättet, utan riktar sig till specifika verksamheter som vi vill förbättra. Susanne kommenterar att Socialstyrelsen har en tillsynsverksamhet, och frågar hur man mäter att det sker en förändring, och om det finns en kvalitetsansvarig som mäter detta. Mirjam Chahed svarar att sektorn tar med sig den frågan.

Kerstin Ljunggren (L) kommenterar att Leif GW Persson tog upp det Seppo pratade om i en dokumentär. Han avslutade inslaget med "Vakna, föräldrar!". Kerstin säger att det inte kunde uttryckts bättre.

Anders Agnefalk (HRF) frågar om poliser åker runt i skolorna och lämnar information. Therese Eriksson svarar att det beror på vad, men ja. Mirjam svarar att sektorn får be att återkomma om frågan.

Fredrik Bergengård, stabschef, förvaltningsstaben

Fredrik Bergengård berättar om en del av den civila beredskapen. Skydd av civilbefolkningen kallas ibland för befolkningsskydd. Samhället som institution ska skydda icke-stridande personer vid väpnad angrepp eller höjd beredskap. Det ska göras genom utrymning och evakuering, inkvartering och stöd, skyddsrum, varnings- och informationssystemet, anläggningar för utomhusvarning, som brukar kallas Hesa Fredrik, andningsskydd, mörkläggnings- och hemberedskap.

Dagens ämne är skyddsrum, specialskyddsrum och skyddade utrymmen. Mycket av detta har varit bortglömt i 20 års tid, men nu sker ändringar i lagstiftning. Skyddsrum ska ge skydd vid väpnad angrepp. Det senaste skyddsrummet byggdes 2002. Det finns 295 skyddsrum i Sundbyberg.

Ägarfördelningen ser ut så att 5 skyddsrum ägs av Sundbybergs stad, 93 av Förvaltaren och 197 ägs av övriga fastighetsägare.

Specialskyddsrum finns också, exempelvis Katarinagaraget. Specialskyddsrum ska rymma från 3000 personer och uppåt, och det finns 166 sådana i hela Sverige. Det krävs en stor organisation för driftsättning, för bemanning krävs 1060.

Skyddade utrymmen är en ny form av skydd. Det är inte fullgoda skyddsrum, men utrymmen som ger skäligt skydd. Fastighetsägare är skyldiga att inrätta skyddade utrymmen. De kan anpassas efter särskilda behov, exempelvis personer med funktionsnedsättning. Från 1 juni 2026 kommer nya krav med anledning av lag om skyddsrum och skyddade utrymmen. Regeringen har kommit fram till att det inte ska ställas krav på att fastighetsägare säkerställer tillgänglighet i skyddade utrymmen. Begreppet man använder är "verka för", vilket är ett vagt begrepp. MCF ska verka för att skyddsrummen ska vara tillgängliga. tror att detta kommer att omarbetas, med tanke på hur lagen är utformad.

Yvonne Björkman (DHR) kommenterar att deras rörelse är på gång gällande detta.

Fredrik Bergengård berättar vidare att kommunen ska informera ägare och nyttjanderättshavare om kraven. Kommunerna ska lämna tillgänglig information till invånarna om vilka skyddsrum som är anpassade för personer med funktionsnedsättningar. Idag är de inte anpassade, och Fredrik kommenterar att det blir intressant att titta på bakgrunden i förarbetena till lagen. Inga nya skyddsrum planeras att inrättas i Sverige. Alla skyddsrum är inte och kan inte bli tillgänglighetsanpassade, men det bör göras i så stor utsträckning som möjligt. Ett krav på tillgänglighet kan leda till att man stänger skyddsrum.

Den 1 januari 2027 kommer en ny lag, lag om kommuners och regioners grundläggande beredskap inför fredstida krissituationer och höjd beredskap. Den kommer att införa krav på att verksamhetsutövare ska kunna hjälpa personer ner i skyddsrum. SKR har gjort en bedömning som förvaltningen delar, de ställer upp ett antal krav man anser att utredningen inte tagit hänsyn till. Från förvaltningens sida görs även en uppföljning av arbetet med handslaget inom ramen för den tunga uppföljningsprocessen. Där lyfts detta problemområde, att det är svårt att uppnå krav i Handslaget gällande just skyddsrum. Lagstiftaren har satt ner foten, och om staden ska göra mer än vad lagen säger är det en politisk fråga.

Det kommer en omarbetning av lagen om utrymning och inkvartering den 1 juni 2026. Kommunen ska kunna utrymma och inkvartera personer, och samtidigt ska kommuner kunna ta emot personer som är utrymda. Man kunna verkställa utrymningen, exempelvis genom att kunna tillhandahålla utrymmen. Det är krav på samlingsplatser och mottagningsförmåga. Staden behöver planera och ha resurser. Gällande särskilda samlingsplatser ställs det krav på att utrymningsbeslut behöver verkställas inom kommunen. Vid särskilda samlingsplatser finns det sårbara grupper som kan behöva stanna över längre tid. Det finns grupper staden kan behöva ta ett större ansvar för. Man behöver också tänka på tillgänglighetsdelarna. Östra civilområdet har konferens den 2 mars som Fredrik och Ida Björkegren ska på, som de hoppas ska ge mer klarheter gällande kommunernas ansvarsområden.

Ida Björkegren, säkerhetsstrateg

Alla invånare ska kunna ta sig till och använda trygghetspunkter och informationspunkter. Staden ska lansera Brotorphallen och Rissne. Informationspunkter och trygghetspunkter ska vara tillgängliga att ta sig till och skyltningen enkel att förstå. Personalen kommer att genomgå utbildning i tillgänglighet. Möbleringen ska anpassas, till exempel stolar med armstöd kommer att finnas där.

Det pågår ett arbete i Löthallen när det kommer till tillgänglighet. Staden har anlitat en konsult som är tillgänglighetssakkunning. Det ska tillkomma utrymningsplatser för personer med funktionsnedsättning. Hallen har inte har inte tillräcklig mark för detta, men inuti kommer det att vara olika brandceller där personer kan invänta hjälp för att få komma ut. Det kommer glaslösningar, och hisshallen ska kunna öppnas med fjärrstyrning under kris. Skyltar ska ha god kontrast. Den tillgängliga toaletten anpassas med krokar och pappershållare. Läktaren anpassas för rullstolsanvändare.

Ida Björkegren har i uppdrag att se till att evenemang och delegationsbesök ska vara säkra, och håller på att ta fram en intern rutin för detta. En aspekt som behöver utredas är om det behövs hörselslingor och syntolkning vid olika evenemang. Sist berättar Ida kort om hemberedskap, som innebär beredskapen som finns i hemmet. En kollega till Ida har tagit fram en folder med bildstöd som fler ska kunna ta del av.

Malin Hansson, webbstrateg

Malin Hansson jobbar med stadens webbplatser, sundbyberg.se och intranätet, och ansvarar för innehåll, förvaltning och utveckling av webbplatserna. Sundbyberg.se är den primära kanalen för kommunikation för alla som verkar och vistas i Sundbyberg. Det är hit de flesta går, och det är viktigt att den fungerar för alla. Det är lagkrav på att alla ska kunna ta del av informationen på lika villkor. Det handlar om delaktighet, jämställdhet, självständighet, och möjligheten att få ta del av samma information som alla. Det är en demokratifråga. Staden måste förhålla sig till DOS-lagen och språklagen, och formulera information på ett sätt som gör att alla förstår.

På kommunikation kommer människan först, alla ska ha samma möjlighet att utföra sina digitala ärenden på samma sätt. Arbetet är uppdelat i två delar, det handlar dels om tekniken, dels om det redaktionella innehållet. Tekniken handlar mest om hur webbplatsen är kodad. Malin Hansson kontrollerar tillgängligheten innan leveransen kommer från webbyrån, så att webbplatsen fungerar för alla som använder den med olika hjälpmedel. Även hur innehållet formateras, bilder och annat innehåll ska ha en alttext som beskriver innehållet. All film ska syntolkas.

Den som går till sundbyberg.se nöjesläser inte, utan har ett syfte med sitt besök. De som jobbar i en kommun är ofta väldigt engagerade och vill berätta allt för alla, men den som kommer till webbplatsen vill kanske bara veta om det finns en toalett någonstans.

Det görs maskinella granskningar, manuella granskningar och tester av webbplatsen. Sundbyberg.se har kommit på en fjärdeplats för Funka Digital Inclusion Awards, en tävling där alla Sveriges webbplatser är med. Staden hade kunnat ta sig högre, men gör inte tillräckligt med användartester. Webperf är en tjänst som mäter tillgänglighet och där har webbplatsen 5 poäng av 5 möjliga.

Arbetet framöver är formulerat i en arbetsplan. Kommunikation ska säkerställa att alla kan ta del av innehållet i stadens kanaler. Man vill gärna göra mer användartester, inte bara de maskinella granskningarna. Malin Hansson vill därför gärna be om hjälp med det från rådet eller andra personer i rådets nätverk.

Elisabeth Bergman (MP) frågar om man ska vända sig till Malin om man vill medverka i användartest, och Malin bekräftar detta.

Yvonne Björkman (DHR) kommenterar att hemsidan blivit mycket bättre.

Joel Christoffersson, valhandläggare

Till detta val är en nyhet att de som har en digital brevlåda får hem sina röstkort till den. Det kommer att möjliggöra en digitaliserad hantering av rösterna. De som inte har en digital brevlåda kommer att kunna få hem röstkortet i fysisk form. Det är endast hanteringen som ändras.

Sundbyberg har 33 valdistrikt, det är 3 nya sen EU-valet. Staden har 5 förtidsröstningslokaler, där kulturhuset i Ursvik blir ny lokal. Staden har också 3 lokaler med begränsat tillträde. Kanske kommer staden att använda sig av ambulerande röstmottagare i stället för de lokalerna, då det är mer lätthanterligt.

Vallagen ändrades den 1 december 2025. Som samordnande myndighet ska Valmyndigheten verka för att röstningen är tillgänglig för alla väljare, och kommunerna kommer att se till att röstningen är tillgänglig. Detta både genom själva lokalerna, en massa material, och miljön i lokalerna. I år har alla kommuner fått en summa från staten till förstöringshjälp och belysningshjälpmedel. Sundbyberg kommer att använda de medlen. Det ska även finnas möjlighet att få hjälp att rösta. Det finns inte möjlighet att utbilda alla om allt, men röstmottagare ska ha rätt kunskap för att genomföra röstmottagningen på ett tillgängligt sätt. Tidigare val har Yvonne varit med och pratat med de som arbetat i förtidsröstningen.

Yvonne Björkman (DHR) kommenterar att hon valet innan pratade med alla röstmottagare, och då inte bara om tillgänglighet utan även bemötande.

Joel Christoffersson berättar vidare att en röstmottagare nu ska vara närvarande bakom bålet när en väljare behöver hjälp. Detta för att säkerställa att valhemligheten bibehålls, och att man inte bli påverkad av en person som följer med en och röstar.

Myndigheten för delaktighet har nyss uppdaterat stöder för kommuner. I Sundbyberg är bristfälliga lokaler utbytta, vi fokuserar mer på idrottshallar nu. Staden hoppas att nå målet att ingen vallokal är bristfällig i höst. Man vet dessutom att förtidsröstningslokalen i Rissne är ett stort problem, och hoppas att man kommer kunna lösa det. Det krävs att mycket kommer på plats. Valhandläggarna har även bjudit in AFT och tillsammans kommer vi att besöka ett antal vallokaler. Joel Christoffersson och Annie Olsson kommer att åka runt och besöka nästan alla vallokaler.

§ 11 Övriga frågor

Elisabeth Bergman (MP)

Ordföranden konstaterar att det inte finns några övriga frågor.

§ 12 Nästa tema

Nästa tema är sektorn för lärande och bildning.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande